

PIÁRFUTÁR

**ÚGY HALLOTTUK, MEGSZÜLETTÉL,
SZEGÉNYEK KIRÁLYA LETTÉL.**

ÁLDOTT KARÁCSONYTI!

**KARÁCSONYI REGE
HA VALÓRA VÁLNA,
IGAZI BOLDOGSÁG
SZÁLLNA A VILÁGRA.**

szegedi piaristák

Ez a gyermek... ha szemébe tekintek,
Benne ragyognak nap, hold, csillagok.
Anyja szemei s a Te szemeid,
Istenem, a Te szemeid azok.

Reményik S.

TIE HARD

Bruno Villes

bolt.piarista.hu

A SZEPICENTRUM jelenti

A szegedi piarista iskolában december 22. és január 2. között lesz a karácsonyi vakáció. A szünet utáni első tanítási nap: 2012. január 3. (kedd).

November végén iskolánk honlapjára felkerült az összes eddig megjelent lapszámunk. 2003 februárja óta összesen 80 Piár Futár jelent meg. Elérhető:

<http://www.szepepi.hu/iskola/ujzag/index.html>

Január 6. és 12. között teszik le félévi vizsgáikat a Piarista Mester Tanoda alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói.

Miskolczy Kálmán:

MAGYAR KARÁCSONY

Fehér Karácsony!
Tündököl az alvó házakon,
A Béke halk harmóniája
Ömlik be minden ablakon.

Csend és éjszaka!
Puhán von be mindent az ég hava,
Istenem, bár el soh'se múlna,
E csodás, szent Karácsony éjszaka!

Isteni kised!
Mosolyod melegít ma minden szívet,
Csodálva nézzük bájlón fénylő,
Ragyogó, ég-kék szemeidet.

Hallga, csak, hallga!
Mintha most ezernyi nagy harang
zúgna,
Neki zúg, cseng, bong neki zeng mind,
A szívünk ma őneki húzza!

Zúgjon is mind ma!
Lelkünkben halk hang súgja és
szongja:

Az Ő ajándéka, Néki köszönjük,
E csodás, szent Karácsony éjszaka!

1943

Magyar karácsony

Egyik évben Jézus elhatározta, hogy ő az idei karácsonyt a föld legszerencsétlenebb családjánál fogja tölteni. Hamar el is küldte Gábor angyalt, hogy kuttassa fel ezt a családot. Gábor angyal hamar teljesítette a küldetését, és jött is vissza a mennybe, kezében egy fényképpel, amelyen – mit ad Isten – épp egy magyar család szerepelt. Gábor angyal sorra bemutatta a szereplőket: „Ők egy öttagú család. Itt van a nagypapa, már egy kissé rozoga állapotban, de azért tele jószándékkal. Próbálna, szegény, igazítani a fán, de elvétette. A fa felborult, és az

ágai lesodorták az egyik tányért, amely összetört a padlón. Erre az anyuka dühödött be, hogy megint neki kell fölthakarítania. Közben a konyharuhával csapkodja az asztalt. Vele együtt a gyerek is bömbölni kezd, egy hatéves fiúcska, aki nem ezt a társasjátékot szerette volna karácsonyra kapni. A nagy kiabálásra az apa is fölhorkan, hogy már nem tudja hová hangosítani az új tévét, hogy elnyomja ezt a rettenetes zajt. Végül a tizennyolc éves kamaszlány fakad ki, hogy ő ebben a családban egy percig nem marad tovább, inkább átmegegy a barátjához, és ott tölti a szentestét. És hogy már indul is kifelé.

Uram – szólal meg Gábor angyal – te tényleg ennél a családnál szeretnéd tölteni a karácsonyt? Ez a helyzet tiszta reménytelen!

De tovább nem mondhatta, mert az Úr már ott is volt a ház bejáratánál. Áthaladt a

zárt ajtókon, a kamasz lány épp akkor szeretett volna kilépní. Szembe találkoztak. És aztán szembe az egész családdal. Nagy volt a megdöbbenés: „Itt van Jézus! Itt a mi házunkban! Ez csoda! Csoda történt!”

Az Úr megállt középen, és így szólt hozzájuk: „Fura, de nekem valahogy tetszett,

hogy ti ilyen őszintén utáljátok egymást. Még karácsony estéjén sem játszótok meg, hogy van köztetek szeretet. Viszont így nem tudtok ünnepelni, amit pedig nagyon szeretnétek. Ezért elhatároztam, hogy elviszlek benneteket Betlehembe, oda,

ahol én születtem. Csukjátok be a szemeket! Most én vezetek benneteket. Már itt is vagyunk az istállóban. Itt a jászolban, egészen közel egymáshoz. Itt vannak az állatok, belehelik a pajtát. Itt térdelnek a

Karácsony készül, emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Súroljátok fel lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek,
hogy újra emberek lehessetek!

Wass Albert

érezzük, hogy végigsimítja arcunkat. Szélsége kézzel fogható.”

Így telik el sok-sok perc. Először az anyuka nyitotta ki a szemét. Észre vette, hogy a gyermeke sír. Karjába vette, és csöndesen elringatta. Valami történt ezzel a családdal karácsony éjszakáján.

Keserű György SP

PIÁR FUTÁR A szegedi piaristák lapja – Megjelenik havonta – Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. – KIADÓ Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Szám-
latszám: 10402805-28012423-00000000 – FELELŐS KIADÓ Papp Attila – SZERKESZTŐ Mészáros Ferenc – KORREKTÚRA Mészárosné Szabó Tünde – NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS Férc Szemes Áron – SZER-
KESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14., Tel: 62/549-090, Elektronikus levél cím: piarfutar@szepepi.hu – NYOMÁS Planet Corp. Szolgáltató Kft. 6771 Szeged, Makai út 4. – Kizárólag belső terjesztésre.

Nem mi változtattuk meg az ünnepet, és ő sem változott volna magától. Üzleti érdekek alakították át, s mert ettől meg szétfoslott varázsa, cukormázat parancsoltak rá, hogy kaszáhassanak.

Vavyan Fable

PIÁRFUTÁR

SZEPICENTRUM

Na, ki a portás?

Mint minden tanévben, most is meg lett tartva a hagyományos budapesti túránk. December első hétvégéje tűnt a legjobb időpontnak. Péntek délután a 15.45-ös vonattal indultunk Budapestre. Az út körülbelül három óra, de a jó hangulatnak köszönhetően csak a felének tűnt. Kísérő tanárunk Urbanek Rudolf piarista atya volt, akivel Budapesten, a pályaudvaron találkoztunk és mentünk együtt tovább az ottani piárba. Mikor megérkeztünk, látszott, hogy sokkal modernebb az iskola (elektromos beléptető rendszer, új építésű beltér). Csodálkozásunkra a portás egy szerintem mindenkinek ismerős személy: Oltyán Attila. A szállás, a piár tornaterme, nem egy ötcsillagos szálloda, de legalább elfértünk.

Este elmentünk megnézni a karácsonyi vásárt, vásárolni nem nagyon vásároltunk, mert nagyon drága volt, de már az élményért és a látványért megérte. A nézelődés után elmentünk egy sétára a városban, többek között megnéztük a Lánchidat, felmentünk egy kilátóra, és utána visszaindultunk a pesti piárba. A visszaúton érződött, hogy a társaság egyre fáradtabb. Szerintem ezért történhetett meg az, hogy néhányan elfelejtették, hogy itt mindent együtt csinálunk. A takarodó előtt volt egy kis esti ima.

A belőtt 11 óra helyett sikerült kis apróságok miatt (például: beszélgetés, röhögés, szívatás) hajnali fél egykor elaludni, de hát szerintem e nélkül nem is lett volna olyan jó a kirándulás.

Másnap 7.30-kor volt ébresztő. Elindultunk reggelizni, és a reggeli mellé a kedves

és segítőkész konyhás nénik készítettek nekünk teát. Reggeli után összeköltöztünk magunk után, és kicuccoltunk a tornateremből. A következő napirendi pont egy nagy séta volt a felújított piárban, megnéztük a rendházat, a tartományfőnökség irodáját-tárgyalóját (a legérdekesebb a gurulós szék volt, természetes, hogy ilyen Szegeden nincs...). Miután ezzel is végeztünk, elindultunk a Hadtörténeti Múzeum-

ba. A múzeumos látogatásnál nem csalódtam az osztálytársaimban, nem azért, mert olyan jók lettek volna (természetesen jók voltunk), hanem mert tudták, hogy ha elhúzzák a múzeumi látogatást, akkor a túra ideje csökken, hisz a vonat menetrend szerint közlekedik, és minél tovább maradunk a fűtött és amúgy izgalmas múzeumban, annál kisebb lesz a túra. De sajnos el kellett indulnunk, mert a második időkérséknél már nem annyira hittek nekünk. A túra a János-hegyen zajlott. Igazából nem volt olyan rossz, köszönhetően a hónapnak. A túrára Böszörményi tanár úr egyik régi ismerőse kísért el minket. A túra után visszamentünk a piárba a cuccunkért, metróra szálltunk, és meg sem álltunk a Nyugati pályaudvarig.

A visszaút igazából külön történetet érdemel, de most inkább röviden mesélem el. Mi történik akkor, ha 27 piároshoz 4 lány betéved? Egy szóval: káosz. Szerencsére volt négy ifjú, akik felajánlották félig üres kupéjukat. Természetesen ilyenkor a többi megtelik irigységgel. Hogy ne legyen nagy gond, Böszörményi tanár úr erős szabályokat vezetett be, tehát sikeresen megérkeztünk mi is meg a lányok is Szegedre.

Putóczky Dávid 9. a

Mennyből az angyal

Az egyik nap beültem egy kávézóba és kértem magamnak egy nagy bögre fekete teát. A kedves felszolgáló hölgy hamarosan kihozta a forró vizet a filterrel, a mézzel, a keksszel, a citrommal, a szalvétával és a kanállal, ahogy azt kell. Ekkor pillantottam meg a kistányér szélén egy kártyát ezzel a felirattal: Adventi üzenet 2011. november 29. Milyen rendesek – gondoltam –, hogy figyelmet fordítanak a vendégek lelki nyugalomára, és a karácsonyra való helyes felkészülésükre. Kinyitottam. Meglepetésemre, Márai Sándor Mennyből az angyal című versének utolsó versszakát nyomtatták oda – mint ad-

**Angyal, vidd meg a hírt az égből,
Mindig új élet lesz a vérből.**

**Találkoztak ők már néhányszor
– A költő, a számár, s a pásztor –**

**Az alomban, a jászol mellett,
Ha az Élet elevent ellett,**

**A Csodát most is ők vigyázzák,
Leheletükkel állnak strázsát,**

Mert Csillag ég, hasad a hajnal,

Mondd meg nekik, –

mennyből az angyal

venti üzenet. Ez a vers pedig a költő '56-os forradalom utáni hangulatát, érzéseit mutatja be, nem pedig egy békés karácsonyt. És, persze, nem Krisztusvárással kapcsolatos gondolatokat fogalmaz meg.

Most már megfelelő címmel bármit bármilyen alkalommal el lehet adni? Előre rettegek, hogy tavasszal, ha kérek egy kávé, nagyböjti gondolatként a Húsvéti Bárány kapcsán majd Thomas Harris A bárányok hallgatnak című regényének sorait olvashatom.

Gábor Bence, 11. a

A bál

Az idei szalagavató bál volt a legjobb! – mondta egyik tanárunk. De nem a bállal kezdődött...

Először is végzősök lettünk. A 2011. november 17-én, csütörtökön megrendezett szalagtűző szentmisét Keserű György tanár úr tartotta. A két osztályfőnök, Zsova Tamás és Angyal László tanár urak pedig feltűzték a végzős osztályok szalagjait. Az osztályok egy éven át gyakorolták a táncaikat. A 12. a osztályosok sokat köszönhet a Tömörkény István Gimnázium lányainak, akik segítettek a táncokban. A 13. b pedig a Karolina Gimnázium lányával táncolt. Egy éven át táncolt a négy osztály minden héten, így a táncok kellőképpen be voltak gyakorolva. Úgy gondolom, hogy ez a szalagavató is észrevehető volt. A lányok és a fiúk sokat készülődtek annak érdekében, hogy jól nézzenek ki. Mindenki nagyon izgatott volt. A bevonulást követően Vlocskó Mihály igazgató úr beszédét hallgattuk meg, majd Balogh Elemér alkotmánybíró pohárköszöntőjét. Ezek után jött a végzősök számára a bál nehezebbik része: a táncok. Az angol keringőt a 12. a táncolta, a bécsi keringőt pedig a 13. b. Mindkét osztály nagyon szépen szerepelt. Ezután egy rendkívül finom vacsorát fogyaszthattunk el. A szülők, a tanárok és a diákok megtekintették a videókat, amit a végzős diákok készítettek az iskolában eltöltött éveikről, élményeikről. A videók után kapkodhattuk magunkat, ugyanis következtek a gyorstáncok. A 13. b polkával, a 12. a cha cha-val készült. Ezek a táncok szintén nagy sikerrel jártak. A táncokra való felkészítést Kéri László tanár úrnak köszönhetjük. Volt még egy tánc, amit a végzős osztályok közösen táncoltak. Ez volt a széki négyes. A gyertyafény-keringő vetett véget a bálnak.

Úgy gondolom, hogy mindenki nagyon jól érezte magát. Köszönjük a 11-es osztályoknak a bál megszervezését, a kiszolgálást, a díszítést és még sorolhatnám. Köszönjük a tanároknak és a szülőknek akik eljöttek és megnézték a diákjaikat, gyermekeiket.

Kovács Loránd 12. a

Van élet a falakon túl

KOLLÉGIUMI MIKULÁS

December 6-án, Miklós napon hajnalban a mi Kollégiumunkba is ellátogatott a Mikulás. Jelenlétét a cipőinkben talált ajándék csomag jelezte. Fejlődése meglátszott azon is, hogy hajnalban senki sem riadt föl alvásra buzdító ordibálásra (Kussolja, aludjál!). A Mikulás-csomagok mindenkit felvidítottak. Este ünnepi vacsorában volt részünk, mely már évek óta szokásunk a kollégiumban. A vacsorát kisfilm vetítése előzte meg, mely fokozta az ünnepi hangulatot. Ez az ünnepség az év egyik fénypontjává teszi december 6-át, melyet minden évben nagy várakozás előz meg.

*Valaczka Lukács 10.a
és Vass Gábor 10.b*

KOLESZOS RORATE

Keserű György atya újításaihoz köthető az idén megjelenő kollégiumi rorate. A hajnali félórás mise a közösségi szobában családias környezetben telik. A kollégisták nagy része azért nem megy el, mert nehezen kelnek föl, de ha mégis felébrednek, nem tudnak a meleg takaró öleléséből kibújni. Mások már lefekvéskor szobájuk ajtajának becsukását kérik, hogy a kora-hajnali órákban (6.00) legszebb álmukból ne riassa fel őket az ének hangja. Vannak olyanok is, akik értelmét nem látják, de szinte mindig ott vannak. Valakinek ez a rorate jókedvű napkezdést, feltöltődést jelent, valaki pedig a karácsonyi készülődés részének tekinti. Szeretnénk, ha ez az újítás hagyománnyá tudna válni a kolekszban.

*Szabó Gergely és
Máté Gábor Ferenc 13. b*

SZEPICENTRUM

Sakkolóan jó Beszélgetés Antal Kende Tibor sakkozóval

Idén november 17. és 27. között Magyarországot képviselve a 14 év alattiak között világbajnoki bronzérmet szerezte el Caldas Novasban, Braziliában. Nem először szerepelt jó eredménnyel világválogányon. Számítottál-e erre eredményre? Hogyan értékeled ezt a pályafutásodban?

Igen, a 14 évesek korcsoportjában, fiatakként értem el ezt az eredményt. Azért tartom fontosnak hangsúlyozni ezt, mert úgy tudom, hogy az elmúlt tíz évben Magyarországon senki nem ért el dobogós helyezést sakkbajnokságban az egy évvel idősebbek között Korcsoportos Világbajnokságon. Tehát ez egy szép eredmény. Az eddigi versenyeim során szinte mindig első táblán játszottam, de többször előfordult a verseny vége felé, hogy egy pontvesztés miatt „utolsó métereken” maradtam le a dobogós helyekről. Most egy kicsit más volt a helyzet: Jó kezdés után, a dupla fordulós napon egy kimerítő (5 órás) parti után eléggé fáradtan ültem a sakkasztalhoz és a 4. fordulóban vesztettem. Az azt követő 5 partiból viszont 4,5 pontot szereztem, ami a Vb. 3. helyezésre volt elég. Mindent összevetve: Komolyan és kitartóan készültem a világbajnokságra, ezért természetesen számítottam a jó eredményre is. De aki versenyez, az tudja, hogy a sikerhez ez nem mindig elég! A háromszoros Európa bajnok 7.(!) helyen, Az EB. 2. helyezett pedig a 25. helyen végzett a világbajnokságon.

Milyen nemzetiségű ellenfeleid voltak? Melyek voltak a legnehezebb meccseid?

Bolíviai, román, kanadai, amerikai, szlovák, lengyel, perui, észt és francia ellenfeleim voltak. Az utolsó, a francia ellenfelem elleni partim tűnt a legnehezebbnek.

Mivel jutalmazták ezt a nagyszerű eredményt?

A testvérem és édesanyám többek között egy édességkosárral lepelt meg már a repülőtéren. Az atomerőmű S.E. és Paks Város Önkormányzata sajtótájékoztatót hívott össze, ahol a polgármester úr, Hajdú János és a sportegyesület elnöke, dr. Kovács Antal is köszöntött. Ajándékosomagot és pénzbeli jutalmat is kaptam. A Sakkszövetség, ahogy eddig sem, most sem támogat semmilyen. Egy hét után gratuláltak...

Hogyan tovább? Mi lesz a következő nagy versenyed?

Az elmúlt év igazolta, hogy párhuzamosan tanulni és sakkozni is lehet jó színvonalon. Meggyőződésem, hogy az iskola, Papp Attila igazgató és Károlyi Attila igazgató-helyettes urak, Nemes Zsuzsa tanárnő és osztályfőnököm elkötelezettsége, a tanárok megértése, támogatása nélkül ez nem lenne megvalósítható. Fontos az is, hogy úgy érzem, az osztálytársaim is befogadtak! Tehát a továbbiakban számítok a fentiek mellett a családom és az egyesületem támogatására is, mert célom, hogy: inél jobb eredményeket érjek el a sakkbajnokságban és a tanulásban is. Ennek érde-

kében most a félévi vizsgákra „gyúrok”, ezek után pedig felnőtt sakkbajnokságokon szeretném megmérni magam.

Igaz-e, hogy a szegedi piár 2012 januárjában induló folyamatos sakkversenyén az aktuális „piár sakk király” ellen – ha kihív – kiállsz egy-egy vak sakk erejéig?

Igen, szívesen. Sőt, ha igény van rá a szimultán partit is vállalom.

Szerinted milyen arányban járul hozzá a sikerhez a tehetség illetve a kitartás, szorgalom?

Többször beszélgettem erről édesapámmal. Szerinte százalékban kifejezve 66%-ban az öröklött tulajdonságok, 34%-ban a kitartás és a szorgalom határozza meg a teljesítményt. Az én véleményem az, hogy mint minden, a sakk is bizonyos szintig megtanulható. Utána a tehetség határozza meg, hogy meddig jut el

az ember. A kitartás és a szorgalom mindig jelen kell legyen egy versenyző életében, még akkor is, amikor minden erőfeszítés ellenére nem, vagy nem olyan mértékben jönnek az eredmények.

Mi a legnehezebb az életedben sakkozóként?

Az, hogy 24 órába belesűrítsem mindazt, amit szeretnék egy nap alatt elvégezni. A sakk, a tanulás mellett fontos, hogy maradjon időm kosarazásra, teniszezésre, olvasásra, internetezésre, szórakozásra is.

Vannak-e, voltak-e megtorpanások?

Visszatekintve, komolyabb megtorpanásom nem volt. Ez talán annak köszönhető, hogy bár első versenyeim a 2-3 évvel idősebbek között indultam, már ott is eredményes voltam, ami aztán a nemzetközi versenyeken is folytatódott. (Több éven át voltam a legeredményesebb magyar ifjúsági versenyző.)

Milyen pozitív vonatkozásai vannak a sakknak az életed egyéb területein?

Erre a kérdésre nem tudok válaszolni, mert nekem minden így természetes, ahogy van. Valószínűleg ezt a kívülállók jobban látják!

Nemes Zsuzsanna és Sipos Attila

A januárban induló, folyamatosan zajló sakkversenyre már szép számmal jelentkezték. A szervezők azt kérik, hogy mindenki – aki már jelentkezett, az is – küldjön egy saját képet a nevével ellátva Horváth Tibor (tibi@szepepi.hu) vagy Sipos Attila (siposattila73@gmail.com) tanár urak részére. Ezzel fognak szerepelni a virtuális, háromszög alakú táblán. Köszönettel: a szervezők

Csingilingi, szól a csengő, gyertek, fiúk, lányok!
Föl van gyűjtve, meg van rakva a karácsonyfátok.

Benedek Elek

Pilinszky karácsonya

KARÁCSONYI GONDOLATOK

Szép a karácsony költészete, de ennek a költészetnek a gyökere véghetetlenül mélyebb, s tulajdonképpen még nem termette meg valódi gyümölcsét közöttünk.

Isten – írja Simone Weil – tiszta szeretetből alkotta a világot. A teremtés nem Isten hatalmának, hanem az isteni szeretet lemondásának a műve. Mivel pedig a világ a lemondás műve, erre az isteni szeretetre mi is csak lemondással felelhetünk. Innét minden valódi alkotás és minden valódi cselekedet és vállalás mélyén a szeretet alkalma és az askézis szabadító jelenléte.

De a teremtő szeretet nem lett volna teljes, ha Isten maga is nem vállalja megtestesülését. Creatio, Incarnatis, Passio: ugyanannak a feltétlen, ugyanannak a szent Szeretetnek a túlradása, „túlkapása”, amely „Krisztust végül is a keresztre emelte”.

Egész létünk a szeretet isteni „túlkapásainak” a drámája. Ennek a drámának áll mintegy centrumában a megtestesülés titka az isteni ártatlanság makulátlanul tiszta jegyeivel. Így – a teremtő lemondás jegyében – a karácsony egyszerre az egész teremtés elfogadásának és szeretetben való fölülmúlásának az ünnepe. Isten szeretete és szabadsága a valóságos helye: innét univerzalitása. Ezért, hogy jó hírével mindent bevilágít, hogy térben és időben minden – ami szép és igaz – tudva, nem tudva feléje mutat, s méltán meríthet világhosszúságot belőle.

De mint a szívünkben lakó isteni szikra, tiszta szeretet: a megtestesült Isten is csak szinte észrevétlenül léphetett közénk. Igaz: kicsiny, mérhetetlenül kicsiny fény ez – de reális. Ugyanaz a szelídség, mely engedelmességre bírta a teremtett univerzumot, és gyengédségének erejével a kereszt vereségén túl meggyőzte a világot.

A karácsonyi bölcsőben a kisdetek ártatlanságával fekszik ez az ártatlan Isten, kinek szeretete soha többé nem hagyja nyugton szívünket. Békéje örök kísértője minden békétlenségnek, szelídsége minden háborúságnak. A karácsonyi ünnep külsősége mit se ér e tiszta, ártatlan és egyetemes szeretet nélkül. Vajon valaha is meg fogja teremni valódi gyümölcsseit közöttünk?

(Új Ember, 1967. december 17.)

HITÜNK TITKAIRÓL

Advent a várakozás megszentelése. Rokona annak a gyönyörű gondolatnak, hogy meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk.

Gyermekkorunkban éltünk így. Vágyakoztunk arra, ami biztosan megjött. Télen az első hóesésre. És várakozásunk ettől semmivel sem volt kisebb, erőtlenebb. Ellenkezőleg, nincs nagyobb

AZ ÉN KARÁCSONYOM

Mit jelent Önnek a karácsony? Eszmei ünnepet-e, vagy évenként ismétlődő népszokást? A béke, a család, a gyermekkor, az érzelmek ünnepét? Vagy csupán két piros betűs pihenőnapot a naptárban? Milyen emlékek jutnak eszébe a karácsonyról? Örömmel készül-e rá? Vagy kedvetlenül a kötelező ajándékozási gondoktól? Hol s kívül tölti az ideit ünnepet?

Pilinszky János: Válaszom sokkal inkább társadalmi, mint vallásos értelmű. Ismerünk nagyon primitív kultúrákat, amelyekről zárójelben megemlíti, hogy mítoszteremtők. Ezeknek központjában az ismeretlen áll. És karácsonykor ezzel a belső ismeretlen modellel kívánnánk azonosulni. De pillanatnyilag ott tartunk, mintha nem azért üztünk volna ki a Paradicsomból, mert az Istenhez, hanem egy autóhoz akartunk hasonlítani. Úgy hiszem, a primitív kultúrákat elsősorban az ünnepteremtés módjában kellene felülmúlunk. Am manapság az egészsből csak az évközi szabadságot és a bevásárlás nem mindennapi gondjait ismerjük. A karácsony egyre inkább vidéki ünnep lett. Nem New York, hanem Betlehem számára találták ki. A szeretet ünnepe. De ma két dolgot nem tudunk: szeretni és ünnepelni. Mit is tehetünk? Ha gyerekünk van, ajándék helyett adjunk neki egy főzőkanalat, amit ő majd szépen föl fog öltöztetni.

Az ünnepek előtt lezarándokolok vidékre, ahol a karácsony még leginkább él. De ez sem megoldás. Mert aki lezarándokol, az én vagyok. Egyetlen reményem, hogy semmit se várok, s így kaphatok valamit. Ami, ha kevés is, messze felülmúl engem.

(Galsai Pongrác)

kaland, mint hazaérkezni, hazatalálni, bejeljesíteni és fölfedezni azt, ami a miénk. És nincs gyengébb és jogosabb birtoklás se, mint szeretnünk azt, ami a miénk, akit szeretünk és aki szeret minket. Csak a szeretetben, csak az ismerősben születhet valódi „meglepetés”; lehetséges végeérhetetlenül várakoznunk és megérkeznünk, szakadatlanul utaznunk és szakadatlanul hazatalálnunk.

Minden egyéb kaland, minden egyéb megismerés és minden egyéb várakozás véges és kérdéses. Így értem azt, hogy a karácsony a szeretet és advent a várakozás megszentelése.

Az a gyerek, aki az első hóesésre vár, jól várakozik, s már várakozása is felér egy hosszú-hosszú hóeséssel. Az, aki szeretni tudja azt, ami az övé – szabad és mentes a birtoklás minden görcsétől, kielégíthetetlen éhétől – szomjától. Aki pedig jól várakozik, az időből épp azt váltja meg, ami a leggépiesebb és legelviselhetlenebb: a hetek, órák, percek kattogó, szenttelen vonulását.

Aki valóban tud várni, abban megszületik az a mélységes türelem, amely szépségében és jelentésében semmivel se kevesebb annál, amire vár.

(Új Ember, 1974. december 15.)

AZ ELSŐ KARÁCSONY ÓTA

Nincs nyomasztóbb, mint az élet kegyetlen törvényét szemlélni. Azt, hogy egymásból élünk; hogy fölfaljuk egymást; azt, hogy a természet “rendje” egy éhségből és rettegésből fölrakott, önmagában vérző gúlához hasonló.

És ebbe a kegyetlen rendbe “lépett be”, megszületvén és megtestesülvén Isten Báránya, a mi Jézusunk, hogy a világ kegyetlen rendjét megváltsa. A “vérző gúlán” mit se módosítva, gyökeresen megfordította annak jelentését. Nem tagadta, hogy “fölfaljuk egymást”. Azt mondta inkább, hogy mindannyian étel és táplálék vagyunk. Már itt, a világban, e “vérző gúlán” belül a kegyetlen tényeket a szeretet realitásává változtatta, amikor valódi ételként és valódi italként osztotta szét magát - mindannyiunknak példát mutatva.

Az első Karácsony, a Fiúisten megtestesülése óta mindenek prédája helyett mindenek ételvé, táplálékává lettünk, s tudjuk, hogy a természet rettenetes törvénye mögött valójában a szeretet örökös áldozása a végső realitás.

(Új Ember, 1975. december 28.)

Az egykori piarista diákra, Pilinszky Jánosra – születésének 90., halálának 30. évfordulóján – így emlékezünk.

Nem tudok én igazi ajándékot osztogatni Mint a tehetősek aranytollat és cigarettatárcát Én mindenféle szép szavakat gyűjtöttem Adogattam olcsón, még nekem is maradt, Gondoltam ezekből csinállok most valamit Komponálok egy szép karácsonyi korált Amit aztán majd együtt fogunk énekelni...

Karinthy Frigyes

Öregdiák – nem vén diák

Egy „genetikusan csavargó” piarista

Tanárr úr kecskeméti piarista diák volt. Miért választotta a kegyes iskolát?

Nem én választottam, hanem a szüleim. Keresztény iskola volt, jó híre volt, s kicsit a fennálló rendszerrel is szembenálló volt. Szüleim ötlete nekem is tetszett, így kerültem Kecskemétre.

Felelevenítené néhány meghatározó kecskeméti diákélményét?

Egész életemre meghatározó volt, hogy nem bejáró, hanem kollégista diák voltam. Így sokkal többet tanultunk egymástól és a velünk együtt lakó és élő piarista atyáktól. Barátaim közel fele osztálytársam volt. Ma is rendszeresen tartjuk a kapcsolatot. Itt szerettem meg az olvasást, a kirándulást, a túrázást, a földrajzot.

Hogyan került közel a piarista szerzetesi hivatáshoz?

Mint minden egészséges piarista diákban, bennem is menetrendszerűen, évente felmerült a kérdés, hogy nem leszek-e piarista. Mindig határozott nem volt a válaszom. (Igazából azt gondoltam, hogy nem leszek olyan hülye!) Végül az utolsó tanév közepe táján már nem vettem el egyből ezt a kérdést, egyre többet foglalkoztatott, s végül beadtam a jelentkezést a „céghez”. Döntésben meghatározó szerepe volt Szegheő József tanár úrnak, aki három évig prefektusom volt, Veszprémi Tibor atyának, aki három évig matek tanárom és lelkipályvezetőm volt, s Varga Zoltán tanár úrnak, aki magyar tanárom volt, s megtanított a jó dolgok iránti lelkesedésre.

Földrajz és történelem szakos tanár. A kettő közül inkább a földrajz szerelmese. Hogyan kerültek ilyen közel egymáshoz?

A gimnáziumban jó földrajz tanáraink voltak. Ők szeretették meg velem a földrajzot. A novíciátusban Szőnyi László tanár úr ezt erősítette bennem, s az egyetemi évek életem legszebb éveinek közé tartoznak. Kevesen, csak 15-en voltunk egy évfolyamban: szerettük egymást, együtt buliztunk, együtt kirándultunk, csava-

rogtunk, de együtt végeztünk sok kutató, tudományos munkát is. Tanzániába és Marokkóba is egyetemistaként jutottam el.

Köztudott, hogy nem csak a földrajz-könyvekből ismeri a világot: sokat kirándul, utazik. Melyek a legkedveltebb tájai és miért?

Tunéziában. Fotó: Dékány Zoltán

A gimnáziumi évek alatt kezdtem el-eltűnni otthonról. Nyári túrák, hosszabb kerékpáros kirándulások, később stoppolások. Az igazi utazásokra egyetemista koromban kerültem sor. Azóta, ha tehetem, úton vagyok. Czeglédi Zsolt házfőnök atya szerint „genetikusan csavargó” vagyok. Ez mindent megmagyaráz, s egyben örömmel tölt el. Szeretek újabb helyeket felfedezni Magyarországon. Szeretem látni az elcsatolt területeken élőket életét, az ottani tájakat: mivel lettünk szegényebbek Trianon óta. Szeretem a nem európai kultúrákat: az arab országokat vagy fekete-Afrika országait.

Milyen különbségeket lát a mai és a nyolcvanas évek piarista iskolája között?

Óriási a különbség. Nekünk csak két civil-tanárnk volt: a technika és a testnevelés tanár. Sokkal szigorúbb volt az az iskola az osztályzás, vagy a büntetések terén. Nem voltak „jogaink”, s mégis nagyon szerettünk oda járni. Büszkék voltunk az iskolánkra.

Már egy fél éve tanár úr is „szegedi piarista”. Hogy érzi magát?

Huszonnégy évet laktam Budapesten, tizenhat évet tanítottam a budapesti gimnáziumban. Kicsit elszakítottak a gyökereimtől. Nehéz azt is megélni, hogy a csa-

ladomtól és a barátaitól is távolra kerültem. Viszont nagyon jól érzem magam ebben az iskolában: nagyon „jó csapat” a tanári kar, aranyosak a diákok. (A diákok néha a véleményemet szeretnék megcáfolni, de nem engedem.) A várost még nem ismerem, majd idővel ez is megtörténik.

SZEPRESS

PIARISTA ISKOLA: Kecskemét

ÉRETTSÉGI ÉVE: 1986

KEDVENC IDÉZET: „Hűséges az Isten!” (1 Kor 1,9)

KEDVENC KÖNYV: Wass Albert: A funtinel boszorkány

KEDVENC FILM: Notting Hill

KEDVENC ZENE: magyar népzene; 4 Non Blondes:

What's Up; Helen Sjöholm: Gabriella's Song

Karácsonyi ajándék ötleteim: Az ellenségednek megbocsátás, az ellenfelednek türelem, a barátodnak szeretet, a partnerednek szívesség; mindenkinek jóindulat, minden gyermeknek egy jó példa, és végül magadnak tisztelet.

Oren Arnold

A túlélés tűlevelű mesterei A fenyőélet rejtelvei

Észak hatalmas kiterjedésű, zord, mélyen csön-des fenyves őserdei – ez a világ legnagyobb faállománya. Egyes helyeken kétezer kilométer széles szalagot alkotva végighúzódik az egész északi féltekén, ahol csak szárazulat van: Alaszka csendes-óceáni partjaitól Kanadán át az Atlanti-óceánig, a másik irányba pedig Kamcsatkától Szibérián át Skandináviáig. E hatalmas északi fenyves a tajga, melynek teljes hossza egyik végétől a másikig mintegy tízezer kilométer, s urai egyértelműen: a fenyők.

A fenyők fejlődéstörténete igen hosszú múltra tekint vissza. Az első fenyők valamikor a dinoszauruszok megjelenése előtt alakultak ki, mintegy 250 millió évvel ezelőtt. Ebben az időben a Föld éghajlata igen sivár, száraz volt, s az addig burjánzó, hatalmas, buja mocsárerdőségek – melyekben mára kihalt, bizarr, spórás, magvatlan fák tenyésztek – lassan eltűntek. Új növénycsoportok jelentek meg az élet színpadán: köztük a fenyők is.

Sikerességük titka abban rejtett – s rejlik máig –, hogy rendkívül jól alkalmazkodtak a szárazsághoz, a hideghez és a meleghez egyaránt. Leveleik nem széles lemezűek – hisz ennek nagy felületén túl sok víz párologna el –, hanem apró tűlevelek, melyekkel minimálisra csökkenthető a vízvesztés. Sőt, a vékonyka tűlevelek felületén a légzést szolgáló kicsiny pórusok, a gázcserenyílások mélyen a bőrszövetbe süllyednek, még inkább csökkentve a párologtatást. S ha ez sem lenne elég, a tűlevelek felületén vastag viaszos bevonat is található, ismét csak a víz megőrzésének céljából.

A tajgán nagy szüksége is van a fenyőknek a víz megőrzésére, hisz télen a talaj mélyen megfagy, megszűnik a gyökök vízellátása, tehát a levelek kevéske párologtatása is katasztrofális következményekkel járna.

A leghidegebb, leghidegebb, legszárabb tajga fenyőinek még a legkifinomultabb vízvisszatartó eszközök sem elegendők. A vörösfenyő – mely hazánkban is elő-előfordul – a téli száraz hidegben egyáltalán nem kockáztathatja, hogy elveszítse a nedvességet, úgyhogy inkább ősszel elhullajtja tűleveleit, és a teljes inaktivitás állapotába kerül, s majd tavasszal, a hideg és a szárazság enyhültével új tűleveleket hajt. Ha tehát télen megkopaszodott fenyőt látunk, ne gondoljuk, hogy elpusztult:

Ugyan az északi tajga a világ legnagyobb fenyvese, a déli félgömbön is találunk fenyőerdőket. A képen a dél-amerikai Andok hegység különleges formájú fenyői, az araukariák láthatók.

valószínűleg egy vörösfenyővel állunk szemben.

Más területeken azonban a tűlevelek egész évben hatékonyan és gazdaságosan működnek: tulajdonosaik akár hat-hét évig is megtartják őket, a növekedési időszakban néhányat itt-ott időről időre megújítanak. Igen hasznos stratégia ez a fának, hisz a tavasz megérkezével a levelek rögtön készek a táplálékkészítésre, magának a fának pedig nem kell becses energiáit évről évre a levelek újrakezdeményezésére fordítania.

A fenyők – ahogyan a ma élő növények nagytöbbsége – magvakkal szaporodnak, azonban nem fejlesztenek olyan pompás virágokat, mint az pl. a vadgesztenye vagy az akác. A fenyők virágzata nem más, mint a toboz, s a tobozt alkotó pikkelyek tövében található a magkezdemények, melyekből a megporzás után érett magvak fejlődnek. A tobozpikkelyek szorosan egymásra borulva védik a magvakat, azonban hó hatására kinyílnak. Ha télen összegyűjtünk néhány fenyőtobozt, s a meleg radiátorra tesszük őket, a tobozpikkelyek szépen felnyílnak, s egy kis ütögetésre a hártás röpítőkészüléket viselő magvak kihullanak közülük.

Karácsony közeledtével egyre több helyen árusítanak fenyőket karácsonyfának. Ahogy sok más portéka esetében is, a fenyőpiacon is megnőtt a választék: egyre többféle fenyőfajt lehet kapni. A klasszikus, ma már kevésbé kedvelt ritkább elágazású, bőgyantájú, hosszútűs fenyők (pl. feketefenyő, erdefenyő) helyett rövidtűs fenyőket vásárolnak, melyekből megint csak sokféle van. A közönséges európai luc tűlevele igen apró, s szokták mondani, hogy ez hullatja el leggyorsabban leveleit. A hozzá nagyon hasonló, de ezüstös-kékesszürke árnyalatú lombot viselő ezüstfenyő is egyre kedveltebb, s valamivel tovább tartja meg leveleit, mint a luc. Előnye az ezüstfenyőnek még, hogy sűrű elágazású, dús lombzatú, így igen könnyen és szépen díszíthető. Az elmúlt évek fenyőkülönlegessége a jegenyefenyő rokonági körébe sorolt Nordmann-fenyőnek nevezett faj, melyet inkább normann- vagy normandfenyőként ismer a nagyközönség, valójában azonban Nordmann, finn biológusról kapta nevét. Egyre népszerűbb fa, hiszen tömött, kúpos koronájú, tűlevelei mélyzöldek és puhák, egyáltalán nem gyantásak, nem szúrnak, s ami igazán fontos: egyáltalán nem hullanak. Legfőbb hátránya az ára: körülbelül négyszeres áron kapható, mint a luc.

Szabó Gábor SP
kalazantíner

Ami van, csak az adásban nyer jelentőséget. S ebben a viszonyban aki ad, mélyebbről van kötve, mint aki kap, mert nem a szükséglet köti, hanem a bőség.

Hamvas Béla

PIÁRFUTÁR

HORIZONT

Macskafogó vs. Macskafogó

A Die Hard 1 jobb, mint a folytatásai, a Halálos fegyver első része jobb, mint a következők. A Harry Pottereket jobb elolvasni, mint filmen megnézni. Vagy ugyanilyen nehéz ügy, ha egy másik könyvből filmet csinálnak, vagy filmből könyvet, filmből színielőadást, ne adj isten rajzfilmből színházat. Nem véletlen az, hogy a szerző arra a médiumra találta ki az egész alkotását, amire. Ahhoz, hogy megszeressük a filmet, könyvet, színdarabot, a hordozóközeg is szorosan hozzátartozik. Kiváltképp akkor érezzük így, ha egy kultuszdarabot kimozdítanak az eredeti médiumából.

Ilyen kultuszdarab fut a Szegedi Nemzeti Színház műsorán, az 1986-os Macskafogó című rajzfilmből készült színdarab. Nézőként, főként Macskafogó (és egyáltalán rajzfilm)-rajongóként nagy elvárásokkal vettem jegyet az előadásra. De, hála az égnek, mire másnap el is jutottam, hogy megnézzem, ezek az elvárások nem voltak már meg. Ugyanis, eladdig egy 3D-s rajzfilmet szándékoztam megnézni, sőt azt vártam, hogy a színészek majd leutánozzák az eredeti figurákat, hangokat, rajzfilmhűen visszaadják, amit addig a képernyőn láthattunk. Ám eszembe ötlött ez az egész ügy a medialitással. Nem mindegy az, hogy üzenetemet milyen „csomagolásba” teszem. Ha meg nem a szándékolt formában marad, akkor változik-e az egésznek a lényege, a mondanivalója?

Az előadás egy jó hangulatú, nagy volumenű színpadon játszódik, a tér itt-ott megtörik, mikor milyen helyszínre van szükség, sőt a nagy vetítövásznon még további teretek megjelenítésére is alkalmas. A jelmezek egyszerűek, hisz csupán annyi a feladatuk, hogy jelöljék a macskák és egerek közti különbséget. A rajzfilmbeli karakterek lassan megjelennek a színen, majd felcsendülnek az eredeti alkotásból ismerős betétdalok. Ennyi az, amit a darab alkotói megkívtak őrízni a moziból. És nagyon sok mást raktak bele. Új dalokat, hogy egy könnyed musicalt hallgathassunk, a szereplők viszonyait is megváltoztatják, ugyanis minden valamirevaló musicalben van szerelem, így ebbe is kellett. Szükség volt még sok táncost, sok színeszt megmozgató jelenetre, a látvány kedvéért, feldobni a gyerekközönséget, megmosolyogtatni a szülőket. A színészek nem akarták majmolni a rajzfilm karaktereit, úgy adták elő, ahogyan ők képzeltek a figurát. Kiemelkedő a Teufel-Safranek páros játéka, akik a főnök-beosztott helyzet paródiáját mutatják be. Grabowski pedig a vagány, mindenkiálma titkosügynök szerepében, még hősszerelmes is lehet.

Nem tudom pontosan, hogy a Macskafogó című rajzfilm mi mindenről is szólt akkoriban, vagy éppen most. Annyi biztos, hogy a Macskafogó című musical egészen másról szól: arra vágyni, hogy a macska-egér párharc tűnjön el végre a világból. Megváltozott médiummal mást akartak mondani a színházi alkotók, mint a rajzfilmei, más elvárás fölösleges viszontagságokat okozhat.

Karácsonytját a macska-egér barátságról gondolkodni nagyon szép dolog, főként ha színházba tesszük ezt.

Piros Adorján

Hegedűs a metróban

Hideg januári reggel volt amikor egy ember megállt egy Washington DC-i metróállomáson és hegedűlni kezdett. Hat Bach darabot játszott összesen negyvenöt percen keresztül. Ezalatt az idő alatt több mint ezer ember fordult meg az állomáson, legtöbbször a munkahelyükre igyekeztek a csúcsforgalomban.

Három perc múlva egy középkorú férfi észrevette a zenészt. Lelassított, és egy pillanatra meg is állt, majd továbbment. Egy perccel később a hegedűs megkapta az első egydollárosát, egy nő dobta bele a hegedűtokba anélkül, hogy megállt volna. Néhány perccel később valaki a falhoz támaszkodva kezdte el a zenét hallgatni, de kis idő múlva az órájára nézett, és továbbment.

Legjobban egy hároméves kislány figyelt fel a zenére. Anyukája kézen fogva vezette, de a fiú megállt a hegedűst nézni. Nem sokára az anyuka továbbhúzta, de a kislány közben végig hátrafelé kukucskált. Ugyanez más gyerekekkel is megtörtént, kivétel nélkül

mindegyik szülő továbbvezette őket.

A 45 perces előadás alatt csak 6 ember állt meg zenét hallgatni. Nagyjából 20-an adtak pénzt, de közben le sem lassítottak. Összesen 32 dollár gyűlt össze. Amikor vége lett a zenének, és elcsendesedett az állomás, senki sem vette észre a változást. Senki sem tapsolt, senki sem gratulált.

A járókelők nem tudták, hogy a világ egyik leghíresebb hegedűművésze, Joshua Bell játszott a zenetörténelem legnehezebb darabjait 3.5 millió dollár értékű Stradivariján. Két nappal a metróállomásbéli előadás előtt egy teltházas bostoni színházban lépett

fel, ahol a jegyek átlagosan 100 dollárba kerültek.

Ez egy igaz történet! Joshua Bell áruház metróbeli fellépését szociológiai kísérletként a Washington Post szervezte. Azt vizsgálták, hogy egy hétköznapi környezetben egy alkalmatlan időpontban vajon felismerjük-e a szépséget, megállunk-e hogy befogadjuk, és értékeljük-e a tehetséget egy váratlan helyzetben.

A kísérlet eredményének egyik lehetséges következtetése: ha nincs időnk arra, hogy megálljunk és hallgassuk a világ egyik legjobb zenészt a zenetörténelem legvirtuózabb darabjait játszani, vajon mi minden más mellett megyünk el észrevétlenül ugyanígy nap mint nap?

(Keresd a hangtárunkban!)

Hó szital és Karácsony jön. Az utcán hömpölyög a nép özön és szinte árad, kicsattan a mosoly, a vágy és csupa öröm minden mozdulat, minden szó, hisz Karácsony jön és hull a hó!

Kasza-Martón Lajos

Újdonságaink

SZEPI – KÉP

KISEBBEKNEK MESE...

EH, BADARSÁG! EGY BOLONDOS KARÁCSONY (2006) – animációs film – r. Charles Visser – Charles Dickens Karácsonyi ének című művének flúgos feldolgozásában Dodó kacska áruház-tulajdonosként borzolja a kedélyeket. A tollasszívű baromfi egyetlen vevőt sem akar elszalasztani, ezért karácsony napján is berendeli az alkalmazottait – köztük az agyonhajszolt Cucu malacot –, akik így nem tudnak a családjukkal ünnepelni. Tapsi Hapsi megidézi hát a Múlt, a Jelen és a Jövő Karácsony Szellemeit, azaz Csörikét és Nagyit, Yosemite Samet és Tazt, hogy fergeteges furmányaikat bevetve együtt térítsék észhez a kapzsi kacsát és megünnepeljék a vidék legbolondosabb karácsonyát.

BARÁTAIM, TIGRIS ÉS MACKÓ – animációs film – Róbert Gida és barátai érdekesebbnél érdekesebb kalandokba bonyolódnak a Százholdas Pagonyban, persze mindig minden megoldódik...

EPERKE – HATÁR A CSILLAGOS ÉGI (2009) – animációs film – Eperpici városban megérett az eper, így hát lassan eljön a szüret ideje. Am egy óriási szikla elzárja a víz útját és így teljesen megszűnik a város vízellátása. A probléma pedig az, hogyha a sziklát elmozdítják, akkor az letarolja az egész várost, de ha nincs víz, akkor meg a termésnek vége, ami szintén a város megszűnéséhez vezet. Zöldfej bácsi nagy ötlete az, hogy meg kell keresni a nagy gejzirkövet, amely megoldja minden gondjukat, ám a nagy kaland után Zöldfej bácsi bevallja, hogy hazudott és csak egy utolsó kalandot szeretett volna a barátaival. Eperke és a barátai ekkor elhatározzák, hogy saját erejükből fogják eltüntetni a sziklát...

NAGYOBBAKNAK ZENE

KONCZ ZSUZSA, Aréna koncert (2011) – koncertfilm – Az emblematikus dalok mellett a „37” című új album számai láthatóak.

KISPÁL ÉS A BORZ – válogatás az együttes 1992-2009 közötti dalaiból...

Confessions – MADONNA-KONCERT Londonból (2006) – koncertfilm – A világ-

szerte teltházas 2006-os turné nyári, londoni állomásán rögzítették ezt a két órás, fergeteges show-t. A Wembley Arénában elsősorban a többszörös platina lemez, a Confessions on a Dance Floor számai szólaltak meg, de természetesen karrierje meghatározó dalai is felcsendültek, mint a Like a Virgin, Music, Erotica, La Isla Bonita, Ray of Light. Madonna, aki számos Grammy-díj tulajdonosa, az elmúlt évek során nem egyszer zenei történelmet írt, a Confessions on a Dance Floor 29 országban első helyen nyitott, és több mint nyolcmillió példányban kelt el világszerte. Madonna az egyetlen olyan megasztár, aki évről-évre képes megújulni, de számtalan átváltozásán keresztül is megőrizte azt az erőt, amivel újabb és újabb generációkat képes meghódítani.

SZEPI – HANG

PRÓZA

KAREL ČAPEK – A repülő ember és más furcsa történetek – Az író 25 sziporkázó novelláját Bencsik Gyula olvassa fel.

KARÁCSONYI CSILLAGOK – Versek, mesék, történetek téli estékre – A legjobb karácsonyi ajándék a fülig érő mosoly. Ezt garantálja hangoskönyvünk, melybe verseket, meséket, humoros történeteket válogattunk a karácsonyról, a télről - Karácsonyra, és hosszú téli estékre, kicsiknek és nagyoknak, az egész családnak. Márai, Örkény, Karinthy, Čapek, Csukás stb. kiváló írásai kiváló színészek (Pogány Judit, Mácsai Pál, Rudolf Péter stb.) hangján szólnak meg. Akár közös hallgatásra – és utána beszélgetésre – is alkalmasak...

ZENE

TONY BENNETT:

DUETS II (CD) – Kiadó: Sony Music 2011 – Ezen a legújabb (talán búcsú) lemezén többek közt együtt énekel vele: Lady GaGa, a vén Aretha Franklin, Norah Jones, Andrea Bocelli, Mariah Carey az ismertebbek közül...

DUETS – An American Classic (2006) – Nem akárkikkel éneklő a klasszikus jazz-standardeket az öreg Bennet: Barbra Streisand, Paul McCartney, Celine Dion, Diana Krall, Stevie Wonder, Elvis Costello, stb....)

A karácsonyi zenék közül két kedvenct emelnék most ki:

· A fuvolás-énekes **JETHRO TULL**-t - CHRISTMAS ALBUM 2003

· A **BENKŐ DIXILAND BAND** Karácsonyi mise albumát (ez hamarosan videón is hozzáférhető lesz!)

RALPH VAUGHAN WILLIAMS – AZ ANGOLOK KODÁLY ZOLTÁNJA – A Gloucester-beli Down Ampney-ben született 1872. október 12-én. Hat éves korában írta első zenedarabját. Zenei tanulmányait Rottingdeanban és Charterhouse-ban végezte, majd a londoni Royal College of Music növendéke volt 1899-ig. Közben két évig Cambridge-ben is tanult az egyetemen. A kilencvenes években egy ideig Németországban Max Bruchnál képezte magát. A századforduló idején a Tudor-korszak angol népzenejét kutatta, és ennek hatására a maga kompozícióiban is felhasznált népi dallamokat (Norfolki Rapszódia, 1906). 1908-ban, Párizsban kapcsolatba került Ravellel, és ez mind harmóniavilágára, mind hangszerelésére nézve nagy jelentőségű találkozás volt. Az első világháborúban katonai szolgálatot teljesített, majd a Royal College of Music tanára lett, itt működött haláláig. 1920-28 között a Bach-kórus karnagya volt. Londonban halt meg 1958. augusztus 26-án. Ha törvényszerű, hogy minden országnak legyen egy nagy zeneszerzője, aki felfedezi a népzeneit, és ugyanakkor a maga invenciójából támadt remekművekkel gazdagítja népe kultúráját, úgy Angliában Vaughan Williams volt ez a kiváló egyéniség. Zenéjéből az angol táj meghitt hangulata árad. De mélyen gyökerező angol mivolta adja művészetének egyetemes értékét is.

· **Sinfonia Antartica**

· **9. e-moll szimfónia**

· **The Lark Ascending**

· **Job, A Masque For Dancing, Ballet Scene I Introduction**

Király Péter—Rettegi Zsolt: JÖJJ EL, BETLEHEM – Karácsonyi oratórium Király Péter szombathelyi gyermekorvos, a környék legnépszerűbb doktorainak egyike, többgyermekes családapa. A 80-as évek óta zeneszerző és zenei előadó is. Szombathelyi kórusukba tartozik többek között a szintén zeneszerző Rettegi Zsolt is. Szép ajándék karácsonyra!

Szarkáné Gyerjék Judit
Szegheő József SP

... amit a pásztor látott, azt mi is megláthatjuk, mert az angyalok minden karácsony éjjel fent lebegnek az égből, csak észre kell vennünk őket.

És nem a gyertyáktól, nem a lámpáktól függ, nem a holdvilágtól, avagy a napfénytől függ, hanem az a legfontosabb, hogy olyan szemünk legyen, amely meglátja az Úr dicsőségét.

Tóth-Máthé Miklós

A hóember

Karácsonyestén korán zárt a kocsmá, de nekik még nem volt kedvük hazamenni. Egy ideig a kocsmá előtt toporogtak a frissen esett hóban, aztán átlötyögtek a térre. Nem nagy távolság, csak egy kis utcán kellett keresztülmenni és már le is cövekelhettek szokott őrhelyükön, a tér sarkában, a nagy gesztenyefánál.

Rosszkedvűen szívták a cigarettát, és időnként körbeadták a borosüveget. Hárman voltak. Ez elenyészően kis szám a napi átlaghoz, amikor tízen-tizenötön is összehaveródtak, nyomasztóan nehezede a kedélyekre. Olyankor hangosak voltak és kötekedők. A tér birtokosai. Mindenki más csak betolakodó, amolyan jöttment.

Most keveset beszéltek és egyre rosszabb hangulatban. Egy ideig még reménykedtek, hogy a néptelen fehérségben, a fővároshoz szokatlan csendben talán feltűnik valamelyik haver, de csak hamar letettek erről. Később már egymást méregették, jobb híján egy kis belső kötekedésre készen.

A behemót Jocó, a faarcú, aki még haveri körben is csak ritkán mosolygott, messzire fricskázta a cigarettacsikkét.

– Rühellem ezt az estét – mondta. – Olyan a város, akár a temető. Mindenki behúzódik a vackába és cicomázza a fenyőgalylyat. Micsoda baromság!

Jocónak tekintélye volt. Hallgatólagosan vezérnek tekintették a téren, mert baromi erejét már néhányszor bebizonyította. A másik kettő jobbnak látta rögtön helyeselni. A tömzsi Káro meg is toldotta.

– Birkák – jelentette ki. – Mint a birkák. Füles, hatalmas hajsapkája alól már csak utána szajkózta:

– Birkák! Ez frankó! Akár a birkák! És röhögtek. Ekkor távolabb feltűnt egy ember. Ahogy botladozva közeledett a hóban, látszott, hogy olyan ötven körüli férfi. Sötétkék télikabátot viselt, kalapot és szemüveget.

Káro vette észre először. Jocóra hunyorított.

– Ott jön egy birka! Ne bégettessük meg egy kicsit?!

A férfi ekkor már egész közel volt. Középtermetű, sovány kis ember, a hónaljáig ért Jocónak. Ez akkor derült ki, mikor a faarcú behemót elállta az útját.

– Apuskám, megmondaná, hány óra?

– Hogyne. Nagyon szívesen. – A férfi kigombolta a télikabátját és körülményesen zsebőrárt húzott elő. Felpattintotta a tetejét.

– Fél kilenc, uraim.

– Hazudik! – lépett most közelebb Káro. – Már kilenc is elmúlt.

– Bocsánatot kérek – mutatta körbe az órát a férfi –, győződjenek meg róla önök is. Ma állítottam be a rádió szerint.

– Már elmúlt kilenc! – préselte a szavakat Jocó. – Nem hallotta?!

– Hallottam, kérem, de a rádió szerint...

Jocó megmarkolta férfi kabátját.

– Át kartál verni minket?! Ez a krumpli már nem is jár, úgy csórtad ki a múzeumból. Ezért most laposra verlek. Káro, vedd le a szemüvegét.

Káro készségesen, az operációhoz készülődő orvos gyöngédségével vette le a szemüveget, és akkor hunyorogva azt mondta a férfin:

– Uraim, ne felejtsek el, hogy ma a szeretet és béke ünnep van.

Jocó annyira meglepődött, hogy kiengette markából a kabátot.

– Még van pofád hülyéskedni?!

– Dehogy, kérem, az én helyzetemben ez igazán nem lenne célszerű. De hát karácsony este van. Ilyenkor azért mégse kéne verekedni. Ha azonban úgy gondolják, akkor verjenek meg. Sosem voltam erős, ötvenéves vagyok, azonkívül önök hárman vannak. Kérem, parancsoljanak, de ha lehet, engedjék meg, hogy levegyem a kabátomat... A múlt héten vásároltam, és érthető, ugye, ha nem szeretném, hogy véres legyen.

Jocó elképedve állt. Először történt meg vele, hogy nem tudta mit csináljon. Úgy ütni, hogy valaki beleegyezik, ilyesmi még nem fordult elő vele.

A férfi közben levetette a kabátját.

– Megfogná? – nyújtotta Káro felé. – Esetleg, ha maga is verni akar, akkor nagyon megkérem, adja oda annak, aki éppen nem út.

– Te csak ne rendelkezz! – fortyant fel Káro. – Mit gondolsz, hol vagy?! A hivatalban?!

A férfi finoman elmosolyodott.

– Ott én rendelkezem a legkevésbé. Nem én vagyok az igazgató. Csak egy kis csavar a hivatali gépezetben. Uraim, engedjék meg, hogy bemutakozzam. Takács Gábor – nyújtotta a kezét Jocó felé.

– Menjen a fenébe! – fordított hátat Jocó és odébb sétált, mint aki a maga részéről befejezte az ügyet.

– Ezek szerint nem vernek meg? – nézett a másik kettőre Takács Gábor, és amikor

nem kapott választ, lassan felvette a kabátját.

– Az órát még az édesapámtól kaptam. Gimnazista koromban, egy karácsony estén. Milyen szépek is voltak azok a régi karácsonyok! Nem tudom, önök hogy vannak vele, de ma valahogy nem érzem úgy az ünnep hangulatát. Lehet, hogy ez a korral jár, vagy maguk fiatalok is úgy érzik?

– Na, söprés! – legyintett Füles. – Ne locsogjon itt. Spuri a kéglire, mert kigyullad a karácsonyfája és betömködik maga elől az ünnepi kaját.

– Nincs karácsonyfám – lépett közelebb Takács Gábor. – Egyedül

A KARÁCSONYI ÉJ TITKA

A karácsonyi éj nagy titka, hogy vak szíved szemét kinyitva ma mindent égi fénybe állít, s mindent-mindenkit „átvilágít”: bazalt szíveket is meglágyít!

Ma dús gazdagban, pór szegényben, víg gyermekarcban, morcos vénben, ha mind-mind e fényben vizsgálód, bennük az élő Istent látod: kit elvesztettél megtalálsz.

Ma Gyermekké lett, hogy üdvözlj, s a Siralomvölgyben is örülj, mert tudd meg, téged nagyon SZERET. Karácsony van, ma ne mondj nemet, mondd azt: Uram örökké veled!

Nyílj meg s láss tiszta fényben Istent, a csodás karácsonyi éjben mindent csak benne láss és senki másban, s légy boldog e szent látomásban: a karácsonyi éj titkában!

De jó, hogy van Karácsony-éjünk, tudjuk, miért érdemes élnünk: Emberré lett az örök Isten, ennél csodásabb „jóhír” nincsen: Örökrészünk így lett az Isten

Kerekes Károly

Ne a hóba, csillagokba, ne az ünnepi foszlós kalácson, ne a díszített fákon, hanem a szívekben legyen karácsony.

élek... két éve... egyedül...

Jocó megfordult. Cigarettaét vett elő, rágyújtott.

– Van ilyen! Az asszony olajra lépett, mi?

– Meghalt, kérem.

Jocó nagy karikákban eregette ki a füstöt. Ezt is ő tudta legjobban a téren. Nézte, ahogy előkanyarognak a szájából, megnőnek, aztán elszakadva, szétfoszlanak a levegőben.

– Gyereke csak van? – kérdezte később.

– Nincsen... Sajnos az sincs.

– Akkor menjen a rokonaihoz... – ajánlotta Káro.

– A rokonaim Kanadában élnek,
– Na látja – vigyorgott Füles. – Akkor meg kapja a frankó cuccokat! És még maga siránkozik!

– A szemüvegemet, lenne szíves – pislogott Takács Gábor. A tömzsi Jocóra nézett, de mikor az összehúzott szemmel biccentett, viszszaadta.

– Köszönöm – tette fel a szemüvegét Takács, majd Füleshez fordulva mondta: Nem kapok cuccokat, kérem... Nem tartjuk a kapcsolatot...

– Akkor maga csakugyan egyedül lehet, fater – bólogatott Füles. – De lássa be, mi azért mégse fogadhatjuk örökbe! Éppen ezért, legjobb lesz, ha szépen hazacaplat.

– Hiszen éppen ez az – sóhajtott Takács Gábor –, otthon a lakásban, még úgy sem érzem a karácsony hangulatát, mint idekint. Azért is sétálok, mert a hó valahogy emlékeztet azokra a régi gyermekkori karácsonyokra. Vidéken éltünk, és ha esett a hó, mindig hóembert csináltunk az udvaron. Istenem, de régen csináltam már hóembert.

A játszótér felé nézett, ami ott terült el mögöttük. A libikókát, a homokozót vastag hótakaró borította. És ekkor a homokozó mögött, a túlsó oldalon észrevett egy félig elkészült hóembert. Csak a törzse volt még meg, az is ormótlanná puffedve a frissen ráesett hótól.

– Odanézzenek! – mutatott oda. – Egy hóember!

– Hol? – mozdult közelebb Füles, és amikor meglátta, röhögött. – Fater, maga el van tájolva! Az egy szemetes kuka, csak ráesett a hó.

– Az kérem, hóember – vette védelmébe Takács Gábor, de még nincs befejezve. Biztosan a kis srácok kezdték csinálni délelőtt, de aztán, hogy esni kezdett a hó, hát abbahagyták.

Hirtelen átlépett a kis kaskerítésen.

– Hé! Mit akar csinálni?! Hová megy?! kiáltott utána Káro. Takács Gábor akkor már a hóember közelébe ért, onnan kiáltott vissza:

– Befejezem! Legalábbis megpróbálom! Csodálkoznak majd holnap a kis srácok!

– Ez bolond! Hagyjátok! – legyintett Jocó.

– Nekünk is egy ilyen buggyan agyút kellett kifognunk.

– Skizofranc! – toldotta meg a jellemzést Káro is közben Takácsot figyelte, aki már ott sürgölődött a hóembertorzó körül. – Rossz nézni, ahogy szerencsétlenkedik! Akkor csinált ez hóembert, amikor én voltam az ENSZ főtiktára.

Cigarettaztak és nézték Takácsot.

– Ha legalább lenne még egy kis piánk! – siránkozott Füles és forgatta, dobálgatta az üveget, mint egy zsonglőr. – Már egy csepp se maradt.

– Rühellem ezt az estét – morogta Jocó, majd szórakozottan átlépett a kerítésen, és odaballagott Takács mellé. – Na, megy a meló?

– Úgy gondolom, igen – lihegett Takács –, bár be kell vallanom,

bizony eléggé kijöttem a gyakorlatból. A legutolsó hóembert... ajaj... már meg se tudom mondani, mikor csináltam.

Jocó bólintott, közben belerúgott néhányszor a hóemberbe.

– Még nem elég kemény – állapította meg szakszerűen –, jobban meg kéne nyomkodni.

Lehajolt és nagy kezével gyúrni, dagasztani kezdte a havat.

– Mit bámultok? – fordult hátra a másik kettő felé, akik már szintén ott strázsáltak. – Gurítsatok össze néhány hógombócot. Vagy seose csináltatok még hóembert?

A két haver egymásra nézett. Káro füttyentett egyet csodálkozva, Füles végigszántott hajkoronáján, ami nála a tanácsalanság jele volt, aztán mentek és görgetni kezdték a havat.

Egy óra múlva már olyan hóember magasodott a tér közepén, akár egy hirdetőoszlop.

Az orrának egy fadarabot faragott ki Káro, a szemének meg két kavicsot tettek. Füles a hóember hóna alá nyomta az üres borosüveget is.

– Valami tökfedőt kéne az öregnek – mustrálgatta Jocó –, Füles, eriggy, keress valamit!

Takács Gábor levette a kalapját.

– Tegyük fel ezt.

– Na ne marhuljon – nézett rá Jocó. – Akkor maga mit visel?

– Van még otthon egy másik, amit eddig csak ünnepi alkalomkor hordtam. De már úgyis be akartam fogni. Az új kabátomhoz talán jobban is illik majd.

És ráigazította a kalapot a hóember fejére. Aztán nevettek, mert a hóemberen igazán jól mutatott. Tekintélyesen komorrá vált benne, mint egy gondoktól gyötört vállalati igazgató.

– A kis srácok holnap... – lelkesedett Takács Gábor –, a kis srácok nem hisznek majd a szemüknek... azt hiszik, a hóember a hegyekből jött, hogy játsszon velük egy darabig... pedig a hóember nem a hegyekből jött... nem a hegyekből... hanem sokkal távolabbról... csak én tudom, hogy honnan...

Levette a szemüvegét és megtörölte a zsebkendőjével. Nézték mind a hárman. És akkor megszólalt Jocó:

– Hány óra van most? Meg tudná mondani?

– Hogyne. Nagyon szívesen – tette fel a szemüvegét Takács Gábor, majd körülmenyesen elővette a zseborát. Felkattintotta a tetejét. – Negyed tizenegy – mutatta körbe. – Tessék, győződjenek meg róla önök is. – Nem szükséges – dörmögte Jocó –, magának, fater... elhisszük.

(In: Nábót szőlője)

Kezdetben...

Karácsony közeledtével a teremtésről szeretnék megfogalmazni néhány gondolatot. Isten teremtette a világot – ebben nemigen kételkedünk, de a részleteket illetően sok a bizonytalanságunk.

A Szentírás első mondatával állítja, hogy „Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet”. A *kezdetben* itt azt is jelenti, hogy a teremtés előtt nem volt idő, nem lett volna értelme egy múlt időben kimondott mondatnak. Számunkra nehéz elképzelni, de Isten időn kívüli lény.

A teremtő tevékenységben az is benne van, hogy azelőtt nem létezett semmi, vagyis Isten nem valamilyen alapanyagot használt a teremtéshez, hanem mindenható akaratával létrehozta az anyagi létet, mindent, ami létezik („az eget és a földet”). A Szentírás első fejezete, a hatnapos teremtéstörténet szól a világ megalkotásáról. Sokszor fölmerül az a kérdés, hogy mennyire kell

lényeges kérdés. Isten, ha akarta, megteremthette a világot Nagy Bummal vagy anélkül, evolúcióval vagy anélkül. A Szentírás ezekben a kérdésekben nem foglal állást; nem is feladata, erre ott vannak a szakkönyvek... Nem is vezetett jóra, amikor az Egyház történelme során a Bibliát természettudományos kérdések eldöntésére is használták (lásd a Giordano Brunóval és Galileivel kapcsolatos konfliktusokat).

Miért teremtett Isten? A Bibliából kiderül, hogy a világ teremtésének célja az ember boldogsága volt, hiszen Isten mindent az embernek adott. Vagyis Isten a világot szeretetből teremtette. A szeretet természete ilyen: teremtő tevékenységgé válik. Ez a legegységesebben a házasságban mutatkozik meg: amikor a férfi és nő szerelméből gyermek születik, a házastársak Isten teremtő tevékenységében vesznek részt!

A világ jó, és szeretetből lett: ez vonatkozik az anyagra is.

szó szerint értelmezni ezt a bibliai részt. Segíthet ebben, ha megértjük, mi volt a szerző szándéka. A szent író nem arra törekedett, hogy a teremtés folyamatát természettudományos szempontból vizsgálja, hanem hitigazságokat akart összefoglalni. Ha a történetet ilyen szemmel olvashatjuk, fontos megállapításokra juthatunk: 1. A világot, minden létező dolgot Isten teremtett. 2. Tudatosan teremtett, akarta ezt a tevékenységet, nem mintegy véletlenül történt a teremtés. 3. A teremtett világ szép és rendezett.

Mindezek kiderülnek abból, ahogy Isten megfogalmazza teremtő szándékát, ahogyan hat napra osztja a teremtő tevékenységet, és abban, ahogy megállapítja a világ tényezőiről azok jóságát. A történet felépítése és formája tehát ezeket az igazságokat támasztja alá, és nem természettudományos megállapításokat fogalmaz meg. Nem kell, nem is szabad tehát természettudományos szemmel olvasnunk a szöveget. A szerző maga sem gondolta például, hogy Isten előbb (első napon) választotta el a világosságot a sötétségtől, és csak később (a negyedik napon) teremtette meg az égitesteket. Kicsit hasonlóan olvashatjuk a teremtéstörténetet, mint ahogyan egy történelmi regényt olvasunk: nem biztos, hogy a szereplők pont akkor és pont azt tették, de a könyv mégis nagyon érzékletesen és (jó esetben) végső soron hitelesen mutatja be az adott történelmi korszakot.

Ebből következik az is, hogy a (zsidó-)keresztény hit nem áll szemben semmiféle természettudományos elmélettel a világ keletkezését illetően. Az, hogy volt-e Nagy Bumm, vagy nem; hogy volt-e evolúció, vagy nem: a mi szempontunkból végső soron nem

Az emberiség gondolkodásának történetében végigvonul egy erőteljesen anyagellenes irányzat, amelyik az anyagot rossznak gondolja, és csak a szellemet (lelket) gondolja jónak. Ez sajnos a kereszténységre is hatással volt: hajlamosak vagyunk arra, hogy mindent, ami anyagi, rossznak, vagy legalábbis gyanúsnak tartunk. Kimondatlanul sokszor így tekintünk az emberi testre is: gyanúsnak tartjuk, félünk a test megnyilvánulásaitól (ösztönök). A teremtés történetéből az derül ki, hogy az ember is jó, testével és lelkével együtt (sőt: „nagyon jó”). Persze a bűnbeesés miatt rosszra hajló, de alapvető jóságát megőrizte. Az emberi testnek ezt a jóságát megérthetjük, ha arra gondolunk, hogy testünk elsődlegesen a kommunikáció és a szeretet eszköze.

Az *angyalok* teremtése nincs megírva a Bibliában, de a Szentírás többször említi őket. Mint minden létezőt, őket is Isten alkotta. Nincs anyagi valóságuk, „csak” szellemi létezők. Teremtésük célja ugyanaz volt, mint az emberé: Isten velük is a szeretet közösségét kívánta átélni. Feladatuk az is, hogy az embert a jóra segítsék; mindenkinek őrangyala van. Egy csoportjuk fellázadt Isten ellen, ők a gonosz lelkek (ördögök). Tehát eredetileg ők is Isten teremtményei, nem egyenrangúak vele. Isten elleni döntésük örökre szól, egyszeri és megváltoztathatatlan. De minthogy Isten hatalmasabb náluk, nem képesek arra, hogy legyőzzék Isten, vagy olyat tegyenek, amit Isten meg akar akadályozni. Életünk így végső soron Isten kezében van, aki mindenható hatalmával fenntartja a világ-mindenséget, és gondot visel mindnyájunkra.

Böszörményi Géza SP

English Corner

Deutsche Rubrik

Silbenrätsel

Baut die Weihnachtswörter aus den Teilen wieder zusammen.

chen – Glüh - le – markt - Nacht – nachts – Plätz – Stil – Weih - wein

Heißes Getränk mit Alkohol, Zucker und Gewürzen

Süße kleine Leckereien zu Weihnachten. Viele Familien backen

sie immer noch selbst. Die Kinder machen da gerne mit.

Das wohl bekannteste deutsche Weihnachtslied heißt:

In vielen Städten gibt es vor Weihnachten eine eigene

»Weihnachtsstadt«: hier gibt es Buden und Stände mit Weihnachtssachen, und man bekommt natürlich etwas zu Essen und zu trinken.

PANDORO

Il pandoro è il classico dolce natalizio di origini veronesi. Il risultato è quello di una soffice pasta dorata dal profumo di vaniglia. La preparazione casalinga è sicuramente impegnativa ma deliziosa. Ingredienti per 12 persone:

Farina	610 g
Burro	250 g
Zucchero	175 g
Lievito di birra	30 g
Uova	8

Limone	1
Panna fresca	1 dl
Vanilina	un pizzico
Zucchero a velo	50 g

PREPARAZIONE

1. Setacciate 75 grammi di farina in una terrina, unite 10 grammi di zucchero, il lievito precedentemente sbriciolato ed un tuorlo. Impastate bene il tutto, aggiungendo 2 cucchiaini di acqua tiepida.

Coprite l'impasto con un telo di cotone e

lasciatelo lievitare per un paio di ore.

2. Unite 160 grammi di farina facendola cadere da un setaccio, 25 grammi di burro ammorbidito, 90 grammi di zucchero, 3 tuorli ed impastate. Lasciate lievitare l'impasto per due ore. Unite il resto della farina, 40 grammi di burro, 75 grammi di zucchero, 1 uovo intero e 3 tuorli. Impastate a lungo e fate lievitare per la terza volta, sempre coperto ed in luogo tiepido, per 2 ore.

3. Lavorate l'impasto ed incorporatevi la panna, la buccia grattugiata del

limone, il resto del burro e la vanillina. Impastate fino ad ottenere un composto morbido

4. Ricavate dalla pasta due palle e disponetela in 2 stampi precedentemente imburrati e fate lievitare in luogo tiepido finché la pasta arriverà al bordo degli stampi. Fate cuocere per 40 minuti in forno preriscaldato a 190°. Abbassate il calore a 160° a metà cottura. Fate raffreddare e spolverizzate con lo zucchero a velo.

Sherlock Holmes is beájulna...

A helyes válasz az volt, hogy Mehemed pontosan tudta, hogy még egy óra szükséges, míg a tölgytől visszatér Mahamud, így tanúskodott a tölggya. Gratulálok a helyes megfejtőnek, Szekecs Tamás, 10.b oszt.tanulóknak.

Lássuk a következő történetet!

Egy ködös hajnalon, úgy valamivel éjfél után, úgy három óra körül, a blackwoodi Pelikán szálló portásának gyanús lett a hall egyik kanapéján ülő vendég. Hátradölvé, nyitott szemmel ült és meg sem mozdult.

Ő volt az utolsó, aki odalent maradt. A többi szállóvendég már rég aludni tért, s a portás nem bánta volna, ha pultja mellett maga is elszundíthat kicsit. De hát annak az úrnak látszólag nem volt kedve mozdulni. Ahogy közelebb lépett hozzá, nyomban sejteni kezdte miért. Halott volt, s fehér ingmellén egy véres csík tanúskodott róla, hogy nem is természetes módon távozott az élők sorából.

– Már megint mozgalmas éjszakám lesz! – sóhajtott a portás és felhívta a rendőrséget.

A kitért nyomozók és a velük érkezett orvos pár perc múlva megállapították, hogy szegény embert valami hegyes tárgyval szabályosan szíven szúrták. A jelekből ítélve úgy egy és fél kettő között. Szóltak hát a portásnak, hogy ébressze fel a nyugovóra tért szállóvendégeket, és hívja le valamennyiüket a hallba. Hamarosan összegyűlt a társaság. Ki köntösben, ki pongyolában jött, mindannyian álmosnak tűntek. És innen is, onnan is méltatlankodás hal-

latszott. A vendégek többsége mérges volt és ezt nem is titkolta. – Ki hallott már ilyet? – zsrőtőlódott egy angol úr. Minden gyanún felül álló békés embereket felverni az éjszaka közepén ilyen marhaság miatt.

– Magának marhaság, ha meggyilkolnak valakit? – támadt rá egy honfitársa. – Kíváncsi lennék, hogy akkor is így beszélne, ha hozzá tartozója lenne az áldozat.

– Mindenesetre szép kis szálloda! – mondta egy francia úr. – Több, mint másfél órája hever a hall kanapéján egy hulla, mire kegyeskednek észrevenni.

– Benne leszünk az újságban is? – kérdezte egy táncosnő.

– És a rendőség emberei miért nem hallgatnak ki végre minket, ha már felébresztettek? – fordult egy idősebb asszonyság a népes tábor közepén álló nyomozóhoz, aki eddig meg sem nyikkant. – Jó negyedórája ácsorgunk itt, de egy rendőr sem méltatott minket szóra, sőt, még a portás sem árulta el, miről van szó tulajdonképpen.

– Ez bizony így igaz! – nevette el magát a nyomozó. – De hát olyan bőbeszédűek így félálomban, hogy faggatózni sem kell, egyikük máris alapos gyanúba keverte magát.

Természetesen igaza volt. De vajon melyik szállóvendég szólt vagy tett olyat, amivel gyanút ébresztett?

Válaszaitokat küldjétek e-mail címemre: mnagy@szepe.hu

Nagy Mariann

Jó néha gyereknek lenni, és mikor lenne jobb, mint karácsonykor, hiszen gyermek volt az ünnep fenséges alapítója is.

Charles Dickens

PIÁRFUTÁR

Védő oltás?

Többet kérdeztek, mi a véleményem az agyhártyagyulladás elleni védőoltásról? Ezért döntöttem úgy, hogy megpróbálok támpontokat adni a döntéshez, előrebocsátva, hogy a döntés mindenképpen a szülők dolga.

Életünk során időről-időre megbetegszünk. Szerencsére ezek a betegségek az esetek nagy részében jó gyógyhajlamúak, sokszor „maguktól” is meggyógyulnak, vagy gyógyszeres kezelés hatására nyerjük vissza az egészségünket. A betegségek felléphetnek „véletlenszerűen” vagy járványszerűen. A diftéria elleni védőoltás bevezetése előtt sok kisgyermek halt meg például torokgyíkban, mint ahogy Móra Ferenc fájdalmasan gyönyörű novellájában is olvashatunk róla. Nagyszüleitek még emlékeznek az utolsó nagy gyermekbénulás járványra az 50-es években.

A nagyobb népcsoportokat érintő fertőző betegségek nagy része ellen napjainkig sikerült kidolgozni védőoltásokat (vakcinákat).

Nálunk a kisgyermek egy protokoll alapján részesül védőoltásban a különböző Magyarországon előforduló fertőző betegségek ellen. A vakcináció később az iskolában folytatódik. Nagy részét ingyen kapják az oltásoknak, vagyis a megbiztosító fizeti a költségeket. Ezeket az oltásokat meg kell kapni minden kisgyereknek, a többiek érdekében is, hogy ne alakulhassanak ki járványok. (úgy mondják, „közegészségügyi” érdekből)

Másrészt fertőzéssel terjedő gyógyíthatatlan betegségek esetén előfordul, hogy ugyan gyógyítani nem tudjuk, de védőoltással megelőzhetjük őket. (pl. a kullancs által terjesztett agyvelőgyulladás).

Vannak azonban olyan oltások is, amik olyan ritkább fertőző betegségek ellen védenek, melyek ha idejében elkezdik kezelni gyógyíthatók általában, azonban szövődmények alakulhatnak

ki, szenvedéssel, munkából való kieséssel, pénzkiadással járnak. Viszont egy oltással elejét lehet venni a betegségnek. Jó példa erre a bányahimlő elleni védőoltás, amire immungyengeségben szenvedő gyerekeknek feltétlen szüksége van, azon-

ban olyankor is oltják a kisdedeket, amikor el szeretnék kerülni, hogy gyermekük nyugtalanul, nyűgösséggel, viszketéssel, nyugtalansággal járó betegsége miatt táppénzre kelljen menni, és az ilyenkor szükséges gyógyszer ára majdnem annyi, mint a vakcina. Úgy van az, hogy akihez még soha nem tört be senki, nem akar költeni biztonsági berendezésre. Bezzeg betörés után beszerelteti a mozgásérzékelőket és a riasztót. De nem kötelező!

Sokszor azért, mert bízunk abban, hogy nem következik be bizonyos betegség, úgy döntünk, hogy ha mégis fellép a betegség, majd mindent elkövetünk, hogy jó eséllyel meggyógyuljon. Másrészt

A „vakcina” elnevezést először Edward Jenner angol orvos használta, aki megfigyelte, hogy a tehénhimlővel (latin variolae vaccinae, a latin vaccin-us-ból, vacca = tehén) fertőzött tehenészek nem kapják el az emberi himlőt. Magát a vakcina szót Pasteur francia tudós-nak köszönjük, hisz ő használta először, Jenner munkássága iránti tiszteletből. Persze kezdetben az oltás nem hozta meg a várt elismerést. A keresztény egyházban XII. Leo pápa még azt is kijelentette: nem Isten gyermeke, akit beoltanak, hiszen a fekete himlő az Úr büntetése az emberiség bűneiért. Szerencsére voltak támogatói: Napóleon vagy az amerikai Thomas Jefferson is az emberiség jótévőjének nevezte az angol orvost. Magyarországon 1799-ben, Sopronban oltottak először himlő ellen, nem eredménytelenül, bár a világban még a XX. században is kb. 400 millióan haltak bele a fekete himlőbe. (Az utolsó halálesetet 1978-ban, Szomáliából jelentették!). Az Egészségügyi Világszervezet, a WHO összehangolt terve alapján minden embert beoltottak a rizikós övezetekben, így 1980 óta a világ megszabadult e rettegett betegségtől. A védőoltás pedig fontos, megelőző gyógymóddá vált.

nincs könnyű helyen az oltás ára. Ez is fontos érv, mert bizony sok család küzd ilyen jellegű kihívásokkal napjainkban és az oltásnak ára van. Azt gondolom, ugyanúgy figyelembe kell venni valamennyi tényezőt, ami a döntésünket befolyásolja, mint egyéb esetekben. Csak hát gondoljunk rá megfelelő komolysággal, hogy a védőoltások nem egyszerűen „üzletet” jelentenek, mint ahogy gyakran lehet mostanában hallani. A védőoltásokkal betegségeket lehet megelőzni. Nem vagyunk még igazán hozzászokva, mert régen, ami fontos volt, ingyen kaptuk, más pedig nem volt elérhető. Most ez átalakulóban van. Nekünk kell időnként

dönteni, kérünk-e plusz védelmet magunk vagy gyermekünk számára.

*Dr. Dénes Ilona iskolaorvos
ilonadenes@hotmail.com*

Tudod, karácsonykor az ember mindig hisz egy küssé a csodában, nemcsak te és én, hanem az egész világ, az emberiség, amint mondják, hiszen ezért van az ünnep, mert nem lehet a csoda nélkül élni.

Márai Sándor

Kosárlabda

Iskolánk VI. korcsoportos kosár csapata a Diákolimpia városi fordulójában több mérkőzést játszott az utóbbi hónapokban.

Összesen nyolc összecsapáson mérettük meg magunkat, bár ebben a korcsoportban még a csapat nagy része fiatalabb és az V. korcsoportban is versenyezhet.

Ilyen sok csapat viszont már régen nem nevezett a város középiskoláiból. A Ságvári Gimnázium ellen itthon és idegenben is sikerült nyernünk. A Radnóti Gimnázium ellen, a tavalyi évtől eltérően, mindkét mérkőzésünket elbuktuk. A Gábor Dénes Középiskola ellen itthon kikaptunk, idegenben viszont végig magabiztosan vezetve diadalmaskodtunk.

A Deák Gimnáziumot idegenben nyolc ponttal vertük, itthon viszont kilenc ponttal kikaptunk és ez sorsdöntő lett a későbbiek során, mivel ezzel a fél kosárral ők szereztek meg a második helyet és jutottak a Diákolimpia megyei döntőjébe.

A mi csapatunk így a bronzéremmel vigasztalódhat.

A csapat tagjai: Gárgyán Levente 8.b, Vass Gábor 10.b, Magda Gábor 10.b, Németh Patrik 10.b, Horváth Róbert 11.a, Wéber Márk 11.a, Márai Dániel 11.a, Szarka Dávid 13.b, Molnár Vilmos 13.b.

Boczor Zoltán

Labdarúgás

DIÁKOLIMPIA MEGYEI DÖNTŐ

Futsal VI.korcsoport

Dugonics – Deák 4 : 3
gl.: Velkey M., Nagy I., Balla T.B., Szupera G

Dugonics – Hmvásárhely 3 : 1
gl.: Balla T.B.(2), Nagy I.

Dugonics – Makó 1 : 3
gl.: Balla T.B.

Végeredmény :

- I. Dugonics András Piarista Gimnázium
- II. Deák Ferenc Gimnázium (Szeged)
- III. Hódmezővásárhely
- IV. Makó

Játékosok : 13.b: Balla Tibor Bence, Király Kristóf, Király Krisztián, Nagy István, Velkey Máté, 12.a: Szászi Bátor, 11.a: Laczkó Zsolt, Olygai György, Rácz Kristóf, Szupera Gergő, Edző : Bereczky András

SZEPI KUPA

labdarúgás IV.korcsoport

Dugonics – Rókus II. 1 : 0
gl.: Kovács D.

Dugonics – Arany 0 : 0

Dugonics – Bálint 3 : 3
gl.: Fábíán G., Boga Sz., Rácz B.

Dugonics – Gregor 2 : 1
gl.: Kovács D., Boga Sz.

Végeredmény:

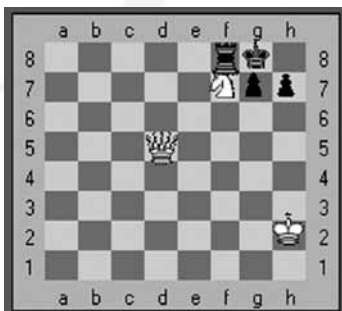
- I. Gregor József Általános Iskola
- II. Dugonics András Piarista Gimnázium
- III. Rókus II. Általános Iskola
- IV. Arany János Általános Iskola
- V. Bálint Sándor Általános Iskola

Játékosok : 7.a: Boga Szabolcs, Fábíán Gellért, Kovács Dénes, Tóth Ábrahám, 7.b: Szász Zsombor, Farkas Roland, 8.a: Behán Ábel, Lőrík Viktor, Rácz Bertalan, 8.b: Szeri Levente
Legjobb mezőnyjátékos : Rácz Bertalan
Edző : Bereczky András

Szepi-Kupa – ezüstérmes csapat

SAKKFELADVÁNY

December havi feladványunk: Világos indul és három lépésben mattot ad. A fojtott mattot a világos huszár adja majd be, miután saját vezérét is feláldozta! A megoldásokat Sipos Attila prefektus/tanár címére lehet elküldeni siposattila73@gmail.com, vagy személyesen elmondani a számára.

Az előző feladvány nyertese: Lőrík Viktor 8. a. Egy pólot vehet át a PiFu szerkesztőségében. Gratulálunk!

Labdarúgó házbajnokság állása

A csoport

A	7.a	7.b	8.a	8.b	msz	gy	d	v	gólarány	pont	h
7.a	XXX	4 : 1	0 : 1	0 : 1	3	1	0	2	4 : 3	3	III.
7.b	1 : 4	XXX	0 : 4	0 : 1	3	0	0	3	1 : 9	0	IV.
8.a	1 : 0	4 : 0	XXX	0 : 1	3	2	0	1	5 : 1	6	II.
8.b	1 : 0	1 : 0	1 : 0	XXX	3	3	0	0	3 : 0	9	I.

B csoport

B	9.a	9.b	10.a	10.b	msz	gy	d	v	gólarány	pont	h
9.a	XXX	1 : 0	2 : 1	0 : 0	3	2	1	0	3 : 1	7	I.
9.b	0 : 1	XXX	1 : 0	1 : 2	3	1	0	2	2 : 3	3	III.
10.a	1 : 2	0 : 1	XXX	0 : 1	3	0	0	3	1 : 4	0	IV.
10.b	0 : 0	2 : 1	1 : 0	XXX	3	2	1	0	3 : 1	7	I.

C csoport

C	11.a	12.a	13.b	Tanárok	msz	gy	d	v	gólarány	pont	h
11.a	XXX	1 : 0	0 : 2	1 : 3	3	1	0	2	2 : 5	3	III.
12.a	0 : 1	XXX	1 : 4	1 : 3	3	0	0	3	2 : 8	0	IV.
13.b	2 : 0	4 : 1	XXX	2 : 1	3	3	0	0	8 : 2	9	I.
T	3 : 1	3 : 1	1 : 2	XXX	3	2	0	1	7 : 4	6	II.

Göllövölista: 1. (4 gól) Velkey Máté 13.b, 2. (3 gól) Rácz Bertalan 8.a, Németh Patrik 10.b, 4. (2 gól) Rozsinszky László Tanár, Zsova Tamás Tanár, Fábíán Gellért 7.a, Nagy István 13.b

Karácsony tájkán sokakban felmerül a vágy, hogy az ajándékozás kényszere nélkül, a tárgyak árában mért szeretet helyett milyen jó volna csak a szívünk melegét adni.

Köpések aranyból

„Nagy Konstantin Diocletianus császár után lett császár, egy ideig normális császárként végezte császári feladatait, de aztán megtért.”

„Az 50-es években (elején) egy Rákosi Mátyásnak hívott ketrecrázó vezette az akkori „Magyarországot” úgy, hogy ha valakinek volt egy kis esze a politikához, az lecsukta.”

- Az „írástudó” elnevezés elsősorban nem arra utal, hogy az illető tud írni, hanem...
- Hogy tud olvasni...

.....

Glasgowban két skót támasztja a kocsmapultot:

- Képzeld uram, a feleségem névnapja és születésnapja is karácsony napjára esik.
- Micsoda véletlen, uram!
- Dehogyan véletlen! Mit gondolsz, miért épp őt vettem feleségül?

Kis karácsonyi vers

Nagy a tél
Nagy a hó,
Nagy a szél,
Nagy a nyó!

- Anyósomnak vettem karácsonyra egy csomag vattát!
- Miért?
- Mindig azt mondta, hogy fülbevalót szeretne.

Egy ferences, egy domonkos rendi és egy piarista szerzetes megy az úton. Egyszer csak megjelenik nekik a Szent Család. A kisdó a jászolban, Mária és József imádkoznak.

A ferences a földre veti magát, megrendül, hogy az Úr ilyen iszonyatos szegénységben született.

A dömés térdre esik, hogy ekkora csoda esett: láthatja a Szent Családot.

A piarista odamegy Józsefhez, átöleli a vállát, és azt kérdezi: Na és milyen iskolába akarják küldeni a gyereket?

Becsés személye		Perszóna	Eljön	Bibliai név	Bűnbe ejtő gyümölcs	Színész (Sharif)	
Megfejtés (1)							
Ötletes	Létezik			Rangjel		AAA	
	Megfejtés (2)			Fél Sándor!		Eső mossa	
					E napra		
					Tavaszi szín		
Arc							Sugár
Csónak							Nátrium
A Depeche Mode egyik tagja (Martin)					Belső Bánát!		
				Tengeri hal			
				Oda-vissza férfinév			
Oktat		Szóda közepel!			Össze-vissza lázadt!		Kén
		Nemzetközi Olimpiai Bizottság					Sir
					Előtagként hegyes, végső		
					Német hegyesség		
Tartó				High Density		-ba, -be angolul	
Gyulladás				Idecipel		Győtrelem	
			Csendes				Tankönyv
			Allóvíz				
Az idő jele a fizikában		Ferdít					

Ebben a hónapban Gazdag Erzsébet egyik karácsonyi verséből való a rejtvény megfejtése. A megoldásokat 2012. január 10-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elektronikus levélcímünkre elküldeni: piarfutar@szepi.hu.

Előző havi megfejtésünk: „Kalazancius a piarista iskolák pártfogója”. Pólot nyert Ritka József 7. a osztályos tanuló. Gratulálunk!

Eljön Ő, minden bizonnal eljön.

(Dsida Jenő)

V é g k é p (p)

HÁTSÓ FERTÁLY

**A SZEGEDI
PIARISTA ISKOLA
CÉLJAIT
A
DUGONICS
ANDRÁS
ALAPÍTVÁNY
TÁMOGATJA.**

**BANKSZÁMLA SZÁMA:
10402805-
28012423-
00000000**

**ÁTLAGOSAN
45 EZER FORINTOT KÖLTÜNK
KARÁCSONYI AJÁNDÉKOKRA**

**induljunk szívünk dzsungelében
az embert megkeresni**

Puszta Sándor

2012

**Békés álmainkba ne csalódjunk soha
Oltalmazzon minket angyalok mosolya
Lelkünkben béke és szeretet virítson
Düh és gaz álnokság meg ne szomorítson
Ostoba szólamra ne hajoljon szívünk
Gazdagság kísérje minden vidám léptünk**

**Útjaink vigyenek igaz célunk felé
Jövendőnk munkája ne váljon keresztté
Éjszaka pompásan ragyogjon csillagod
Veled lehessenek, amikor csak akarod
Egymásra találjon most minden kereső
Társával éljen minden egymást szerető**

**Közösen tegyük szebbé ezt a világot
Ízleljünk már most mennyei boldogságot
Váljon minden titkos, szép álmunk valóra
Áldott legyen minden együtt töltött óra
Nevetni tudjunk és őszintén örülni
Odvas idő fogát messze elkerülni
Keveset mondok végül, de szépet:
Kívánok Boldog Újévet!**

K É P E S L A P

